Advies inzake een gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad tot harmonisatie van de wetgevingen van de Lid-Staten betreffende vruchtenjam, -marmelade en -gelei, alsmede kastanjepasta

De tekst waarop de adviesaanvrage betrekking heeft is bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 202 van 4 september 1975, blz. 2.

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 27 augustus 1975 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 47 en 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 25 en 26 februari 1976 te Brussel gehouden 137e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien het verzoek om advies van de Raad d.d. 27 augustus 1975,

Gezien de artikelen 47 en 100 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,

Gezien het besluit van zijn Bureau van 23 september 1975 de Afdeling voor de landbouw met het opstellen van een advies en rapport inzake deze materie te belasten,

Gezien zijn vroegere werkzaamheden op dit gebied en met name zijn advies van 28 september 1966 (1),

Gezien het rapport van de rapporteur, de heer Bourel,

Gezien het advies dat de Afdeling voor de landbouw tijdens haar vergadering van 5 februari 1976 heeft opgesteld,

Gezien zijn beraadslagingen tijdens de zitting van 25 en 26 februari 1976 (vergadering van 25 februari 1976),

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT,

dat met algemene stemmen bij 2 onthoudingen werd goedgekeurd:

Het Comité hecht zijn goedkeuring aan het gewijzigde voorstel voor een richtlijn, doch tekent hierbij het volgende aan.

1. Algemene opmerkingen

1.1. *Vorm en inhoud van het nieuwe voorstel*

1.1.1. Het Comité merkt in de eerste plaats op dat het op 28 september 1966 met algemene stemmen een advies inzake het eerste voorstel voor een richtlijn betreffende dit zelfde onderwerp heeft goedgekeurd. Het heeft dus bijna tien jaar geduurd voordat de Raad een gewijzigd voorstel werd voorgelegd. Volgens het Comité is een dergelijke termijn niet bevorderlijk voor de ontwikkeling van het vrije verkeer van levensmiddelen in de E.E.G. en is het volstrekt noodzakelijk dat de Raad blijk geeft van een werkelijke politieke bereidheid om paal en perk te stellen aan de tot uitstel leidende procedures die tot dusverre de harmonisatie van de wetgevingen op het gebied van levensmiddelen hebben gekenmerkt.

1.1.2. Uiteraard heeft in dit geval de toetreding van de nieuwe Lid-Staten knellende problemen doen rijzen, aangezien de nieuwe Lid-Staten er op

(1) PB nr. 63 van 3. 4. 1967, blz. 986/67.

het gebied van jam dikwijls andere produktie- en consumptiegewoonten op na houden dan de Lid-Staten van de oorspronkelijke Gemeenschap.

1.1.3. Het streven rekening te houden met de werkelijke consumptiegewoonten is bepalend geweest voor de huidige vorm van het nieuwe richtlijnvoorstel. Met dit voorstel voor een richtlijn wordt nl. de harmonisering beoogd van de produktie-, verpakkings- en etiketteringsvoorschriften voor zeven soorten produkten. Deze produkten krijgen gereserveerde benamingen, waarvan niet mag worden afgeweken. Het betreft hier dus een gedeeltelijke harmonisatie aangezien het hier niet alle produkten van het type „jam" betreft.

1.1.4. Het Economisch en Sociaal Comité heeft zich om principiële redenen — vooral op levensmiddelengebied — altijd uitgesproken voor een totale harmonisatie. Het Comité is nl. van opvatting dat deze vorm van harmonisatie de enige is die zowel aan het fundamentele belang van een bescherming van de consument als aan de noodzaak voor alle communautaire produkten gelijke concurrentievoorwaarden te scheppen, tegemoet komt.

Niettemin kan het Comité zich met het onderhavige voorstel tot gedeeltelijke harmonisatie verenigen, indien enerzijds als doel wordt gesteld na verloop van een bepaalde tijd tot volledige harmonisatie te komen en anderzijds aan onderstaande concrete voorwaarden wordt voldaan:

— de zeven onder de bepalingen van de richtlijn vallende categorieën dienen de meest courante produkten in de Lid-Staten te omvatten. Aldus blijft er nog maar een beperkt aantal produkten over waarop de nationale wetgevingen van toepassing zijn. Mochten er nieuwe produkten op de markt van de Gemeenschap worden gebracht, hetgeen niet denkbeeldig is, dan dienen deze spoedig in een nieuwe geharmoniseerde categorie te worden ondergebracht (eigen, specifieke benaming en produktievoorschriften);

— op produkten die geen deel uitmaken van deze zeven categorieën, zullen in ieder geval algemene voorschriften van toepassing zijn (richtlijn in voorbereiding betreffende de etikettering van levensmiddelen of voorstel voor een richtlijn betreffende dieetprodukten);

— de regels met betrekking tot elk van deze zeven categorieën dienen volledig geharmoniseerd te worden; anders kan men beter van iedere poging tot harmonisatie afzien.

1.1.5. Het Comité stelt vast dat de artikelen 2, lid 2, 9 en 13, lid 1, van het richtlijnvoorstel mogelijkheden bieden van dit beginsel af te wijken. Het Comité betreurt dit, hoewel het zich bewust is van de moeilijkheden waarmee bepaalde Lid-Staten te kampen hebben. Het stelt dan ook voor dat deze afwijkende bepalingen slechts tot deze landen beperkt blijven en dat voor de geldigheid hiervan een tijdslimiet wordt vastgesteld.

1.2. *Toepasbaarheid van het voorstel voor een richtlijn op andere levensmiddelen*

1.2.1. In het algemeen is het Comité van oordeel dat indien één van deze zeven onder de bepalingen voor het richtlijnvoorstel vallende produkten gebruikt wordt als bestanddeel van een voedingsmiddel (vulling, decoratie, enz.), het gebruik van de desbetreffende benamingen niet verplicht is. Doch indien één van deze benamingen wordt gehanteerd, dient het bestanddeel ook inderdaad het produkt te zijn waarop deze benaming van toepassing is.

1.2.2. In sommige landen bestaan echter bepaalde tradities. Zo wordt in het bijzonder de term „jelly", afzonderlijk of in combinatie met andere woorden, vaak in Engelstalige landen gebezigd voor bestanddelen van andere levensmiddelen, zonder dat dit bij de consument verwarring veroorzaakt.

1.2.3. Het Comité zou gaarne zien dat in het richtlijnvoorstel hiervoor duidelijke omschrijvingen en voorschriften worden gegeven.

1.3. *Verband tussen het onderhavige richtlijnvoorstel en andere nog op te stellen of bijna voltooide richtlijnen*

Het Comité constateert dat het met betrekking tot bepaalde voorgaande paragrafen (1.1.4 en 1.2), alsmede andere belangrijke vraagstukken, in het bijzonder de etiketteringsbepalingen, voor een goed begrip en vooral voor een verantwoorde toepassing van het onderhavige richtlijnvoorstel noodzakelijk is dat er richtlijnen bestaan op het gebied van dieetprodukten, fabriekmatig vervaardigde biscuit en gebak, suikergoed en in het bijzonder van de etikettering van levensmiddelen, waarin de aspecten tekst, afbeeldingen en algemene opmaak worden behandeld.

Het Comité herinnert eraan dat het zich onlangs met algemene stemmen heeft uitgesproken vóór een herziening van de lijst van kleurstoffen. Bij die gelegenheid heeft het zich op het standpunt gesteld dat ervoor moet worden gezorgd dat de aanvaardbare dagelijkse doses niet kunnen worden overschreden. Dit houdt noodzakelijkerwijze in dat elk levensmiddel vanuit deze bijzondere gezichtshoek dient te worden onderzocht.

Het Comité wijst op de urgentie en het belang van dergelijke richtlijnen, zonder welke het niet mogelijk zal zijn de consumenten ervan te verzekeren dat de richtlijn „Jam" correct zal worden toegepast en de producenten van de Gemeenschap geen gelijke concurrentievoorwaarden kunnen worden gegarandeerd.

1.4. *Vertaalproblemen*

Het Comité vestigt de aandacht van de Commissie op de dringende noodzaak de teksten in de verschillende talen nauwgezet met elkaar te vergelijken en daarbij specialisten voor de verschillende produkten te raadplegen. Op een dermate specifiek gebied kunnen fouten in de terminologie ernstige gevolgen voor de interpretatie van de teksten met zich meebrengen.

2. Bijzondere opmerkingen

Preambule

Volgens het Comité volstaat het niet slechts naar artikel 43 van het Verdrag van Rome te verwijzen. Aangezien het richtlijnvoorstel een harmonisatie inhoudt van de nationale wetgevingen, dringt het Comité erop aan dat uitdrukkelijk wordt verwezen naar artikel 100.

Artikel 1

Het Comité vestigt de aandacht van de Commissie op de noodzaak nogmaals te onderzoeken of de benamingen van de zeven categorieën jamsoorten welke geharmoniseerd moeten worden, in de zes talen wel gelijkwaardig zijn. Het is echter van belang er op toe te zien dat de aldus goedgekeurde benamingen wel degelijk van toepassing zijn op produkten waarvan de omschrijving overeenkomt met die welke in de lijst van bijlage I wordt gegeven. Zo dient men er bij voorbeeld op toe te zien dat de benaming „preserve", die in het Verenigd Koninkrijk zeer gebruikelijk is, werkelijk in overeenstemming is met de definitie in bijlage I.

Artikel 2, lid 2

Het Comité kan zich niet verenigen met deze paragraaf, die de Lid-Staten de mogelijkheid laat, het handelsverkeer van de produkten die in artikel 1 worden genoemd, te beperken.

Het Comité is nl. van oordeel dat de toepassing van identieke voorschriften op jamsoorten die overeenkomen met in acht Lid-Staten van de Gemeenschap voorkomende soorten, waarvan het gehalte aan oplosbare droge stof 61 % of hoger is en op jamsoorten met een laag suikergehalte (gehalte aan oplosbare droge stof ten minste 30 %), welke in Denemarken de voornaamste plaats op de markt voor jamprodukten innemen, slechts tot verwarring kan leiden. Van de kant van de consumenten in andere landen bestaat weliswaar een zekere vraag naar jamsoorten met een laag suikergehalte, doch men beschikt nog niet over voldoende gegevens om na te gaan in welke vorm men een geharmoniseerde wetgeving voor deze produkten zou moeten gieten om zo goed mogelijk aan deze vraag te kunnen voldoen.

Het Comité zou dus gaarne zien:

— dat artikel 2 zodanig wordt herzien dat het vrije verkeer wordt verzekerd van de thans in artikel 1 genoemde produkten waarvan het gehalte aan oplosbare droge stof 61 % of meer bedraagt en

— dat de Commissie de ontwikkeling met betrekking tot jamsoorten waarvan het gehalte aan oplosbare droge stof minder dan 61 % bedraagt, op de voet volgt en, zodra de vereiste grondslag hiervoor aanwezig is, een voorstel voorlegt voor een aanvullende richtlijn betreffende de benamingen, samenstellingsvoorschriften en etiketteringsvoorschriften; tevens zou het maximumgehalte aan toegestane conserveermiddelen duidelijk moeten worden bepaald. Aangezien het gebruik van conserveermiddelen in sterke concentraties ter conservering van deze jamsoorten met een laag suikergehalte als onvermijdelijk moet worden beschouwd, dringt het Comité er in dit verband op aan dat op de verpakking verplicht wordt aangegeven van welke aard de gebruikte additieven zijn, alsmede in welke concentratie zij in het aan de consument aangeboden produkt voorkomen.

Artikel 6, lid 1

Het Comité spreekt de wens uit dat in lid 1, sub b), de verplichting om het aantal gebruikte vruchtensoorten te vermelden wordt geschrapt, aangezien deze vruchten in ieder geval met name moeten worden genoemd. In ieder geval merkt het Comité op dat er onder de definitie „extra jam" andere bijzondere benamingen kunnen vallen, zoals bij voorbeeld „vier rode vruchtensoorten". Volgens het Comité zouden deze benamingen in een afzonderlijk artikel moeten worden opgesomd, waardoor zij in de verschillende Lid-Staten zouden kunnen worden gehandhaafd.

Bovendien spreekt het Comité de wens uit, dat de term „gemengde vruchten" wordt gebezigd indien drie of meer vruchtensoorten worden gebruikt.

Ten slotte zou het Comité gaarne zien dat lid 1, sub c), wordt geschrapt.

Artikel 6, lid 2

Het Comité constateert dat het vraagstuk van de op het etiket aan te brengen vermelding — dit geldt zowel voor fruit als voor suiker — grote moeilijkheden oplevert, aangezien volstrekt doeltreffende controlemiddelen ontbreken.

Naar men zich kan indenken, is een controle van het suikergehalte de eenvoudigste methode. Dit gehalte varieert echter naar gelang van de hoeveelheid gebruikte vruchten.

Daarom wijst het Comité met klem op de dringende noodzaak het zoeken naar bevredigende controlemethodes aan te moedigen; zonder deze controles zou het kunnen gebeuren dat de vermeldingen op de etiketten de consument slechts in schijn bescherming bieden.

Zoals de zaken er thans voorstaan, is het Comité van oordeel dat het nog de minst slechte oplossing is op het etiket de bij de vervaardiging gebruikte hoeveelheid vruchten aan te geven.

Derhalve zouden de eerste en de tweede regel van dit lid als volgt moeten luiden:

„... waarbij het aangegeven cijfer de in gewichtspercenten van het eindprodukt uitgedrukte hoeveelheid gebruikte vruchten voorstelt, nl. ...".

Om wille van de duidelijkheid stelt het Comité echter voor deze bepalingen te vervangen door de volgende aanduiding: „... gram vruchten voor ... gram eindprodukt" of een dergelijke aanduiding. Het Comité is zich ervan bewust dat met dit soort oplossing het toezicht op invoerprodukten toch nog zeer moeilijk blijft.

Artikel 6, lid 5

Het Comité betreurt dat het ten aanzien van de onderhavige produkten nog niet mogelijk is voor de etikettering van additieven een communautair standpunt in te nemen; het spreekt de wens uit dat de werkzaamheden op dit punt worden bespoedigd.

Gedaan te Brussel, 25 februari 1976.

Artikel 6, lid 6

Het Comité zou gaarne zien dat het nettogewicht ook wordt aangegeven indien de produkten minder dan 100 gram wegen. Het slot van dit lid moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Artikel 9

Het Comité wijst er nogmaals op dat dit artikel niet bevorderlijk is voor het vrije verkeer van de onderhavige produkten en verwijst naar de algemene opmerkingen (par. 1.3). Het Comité zou gaarne zien dat deze bepalingen zo spoedig mogelijk worden geharmoniseerd en wel zo dat de consument duidelijker wordt voorgelicht over de hem aangeboden produkten.

Artikel 11

Het Comité onderstreept de noodzaak zo spoedig mogelijk te beschikken over gemeenschappelijke onderzoekmethoden en denkt daarbij in het bijzonder aan gebruikmaking van de resultaten van reeds op het internationale vlak verrichte werkzaamheden.

Artikel 13

Het Comité verzoekt om herziening van dit artikel en verwijst naar zijn opmerkingen ten aanzien van artikel 2, lid 2.

Artikel 14, sub b)

Het Comité verwijst naar de algemene opmerkingen (par. 1.3).

Artikel 15

Het Comité zou gaarne zien dat in de Franse tekst de woorden „veillent ... à communiquer" worden vervangen door „communiquent".

Bovendien verzoekt het Comité om schrapping van het woord „essentielles", aangezien de Lid-Staten de Commissie alle nodige inlichtingen dienen te verschaffen.

Bijlagen

Het Comité verwijst naar de in het rapport van de Afdeling voor de landbouw vervatte opmerkingen.

De voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité
Henri CANONGE

BIJLAGE

bij het advies van het Economisch en Sociaal Comité

Onderstaande wijzigingsvoorstellen werden tijdens de discussie verworpen:

Paragraaf 1.1.4

Na de eerste alinea van deze paragraaf de volgende nieuwe alinea in te voegen:

„Dit mag in geen geval betekenen dat in alle talen van de Lid-Staten op één na, ieder gebruik van de aanduiding „marmelade" voortaan verplicht wordt beperkt tot één bepaald produkt, zoals dit tot dusverre slechts in één andere Lid-Staat is voorgeschreven. Een zo drastische, eigenmachtige ingreep in de tradities van het merendeel der bevolking ter voorkoming van een misleiding van de consument is zeker niet noodzakelijk en evenmin psychologisch gezien geschikt om te bereiken dat de harmonisatiewerkzaamheden op Europees niveau aller goedkeuring wegdragen.".

Toelichting

In de verschillende Lid-Staten wordt vanouds zowel in de voorschriften als door de consumenten onderscheid gemaakt tussen jam en marmelade. Indien beide produkten nog slechts als jam mogen worden aangeboden, zal de consument voor eigenlijke marmeladeprodukten waarschijnlijk te hoge prijzen betalen.

Uitslag van de stemming

Stemmen voor: 8, stemmen tegen: 18, onthoudingen: 8.

Artikel 9

Deze alinea te schrappen.

Toelichting

Behalve het vrije verkeer van goederen, verdienen ook de bescherming en de voorlichting van de consument de aandacht; in sommige Lid-Staten wordt hieraan reeds aanzienlijke waarde gehecht, hetgeen kennelijk nog niet in alle Lid-Staten het geval is. Een harmonisering van de wijzen waarop de verbruiker wordt beschermd zou echter principieel op het hoogst mogelijke niveau moeten worden ondernomen en geenszins een adequate vooruitgang op dit gebied in de weg mogen staan.

Uitslag van de stemming

Met algemene stemmen verworpen.

Onderstaand gedeelte van de tekst van het advies van de Afdeling werd op grond van de tijdens de discussie ingediende wijzigingsvoorstellen ingetrokken.

Artikel 2, lid 2

De Afdeling kan zich niet verenigen met deze paragraaf, die de Lid-Staten de mogelijkheid laat het handelsverkeer van de produkten die in artikel 1 worden genoemd, te beperken.

De Afdeling is namelijk van oordeel dat de toepassing van identieke voorschriften op jamsoorten die overeenkomen met in acht Lid-Staten van de Gemeenschap voorkomende soorten, waarvan het gehalte aan oplosbare droge stof hoger is dan 61 % en op jamsoorten met een laag suikergehalte (gehalte aan oplosbare droge stof ten minste 30 % en gemiddeld rond 50 %) slechts tot verwarring kan leiden. Vastgesteld kan worden dat naar deze laatste soort produkten, die momenteel vooral in Denemarken wordt vervaardigd, in andere landen een zekere vraag van de kant van de consument bestaat.

De Afdeling zou dus gaarne zien dat artikel 2 wordt herzien met het oogmerk:

a) het vrije verkeer te verzekeren van de thans in artikel 1 genoemde produkten, waarvan het gehalte aan oplosbare droge stof 61 % of meer bedraagt;

b) een bijzondere regeling tot stand te brengen voor jamsoorten waarvan het gehalte aan oplosbare droge stof lager is dan 61 %, waarin benamingen, samenstellings- en etiketteringsvoorschriften en een eventuele vergunning voor het gebruik van additieven en etiketteringsvoorschriften zijn opgenomen.

De Afdeling zou dan ook gaarne zien dat jamsoorten met een laag suikergehalte in een aparte categorie werden ondergebracht. Op dit punt ziet zij voorstellen van de Commissie tegemoet.

Advies inzake een voorstel voor een richtlijn betreffende de communautaire lijst van agrarische probleemgebieden in de zin van Richtlijn 75/268/EEG (Frankrijk — Overzeese departementen)

De tekst waarop de adviesaanvrage betrekking heeft is bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 44 van 26 februari 1976, blz. 5.

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 21 januari 1976 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 47 en 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 25 en 26 februari 1976 te Brussel gehouden 137e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien de adviesaanvrage van de Raad d.d. 21 januari 1976,

Gezien de artikelen 47 en 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,

Gezien het besluit van zijn voorzitter, de Afdeling voor de landbouw in toepassing van de in de artikelen 46 en 47 van het Reglement van Orde neergelegde urgentieprocedure met de voorbereiding van zijn desbetreffende werkzaamheden te belasten,

Gezien zijn vroegere werkzaamheden inzake dit onderwerp, met name zijn advies van 30 januari